

ERFARINGER FRA BRUG AF GEOVEJLEDNINGEN

Hydrolog Jens Asger Andersen
Orbicon
jena@orbicon.dk

God praksis i hydrologisk modellering (GeoVejledning 7) har været anvendt i tre år i Naturstyrelsens grundvandskortlægning. Vejledningen har været med til at ensrette anvendelsen af hydrologiske modeller til beregning af indvindingsoplande i grundvandskortlægningen og har sikret et generelt højt kvalitetsniveau i disse beregninger. Vejledningens fokus på anvendelse af eksterne review'ere har været et centralt element i opnåelsen af det højere kvalitetsniveau.

Baggrund og formål

Geovejledning 7 havde til formål at ensrette metoderne til opstilling og anvendelse af hydrologiske modeller og sikre et tilstrækkeligt højt fagligt niveau i dette arbejde. Udarbejdelsen af vejledningen var bredt funderet med deltagelse af relevante fagfolk fra GEUS, rådgivere og miljøcentre.

Erfaringer

Vejledningen giver en klar opskrift på opstilling og anvendelse af hydrologiske modeller og rækker langt udover anvendelsen til beregning af indvindingsoplande, som er i fokus i grundvandskortlægningen. Anvendelsesområdet i grundvandskortlægningen er således meget begrænset i forhold til de anvendelsesområder en hydrologisk model generelt kan dække. Der eksisterer dog ikke så mange erfaringer fra brug af geovejledningen i andre opgaver end grundvandskortlægningen, f.eks. kommuneopgaver, hvor det også kunne være relevant at anvende vejledningen.

Store dele af vejledningen anvendes ikke i praksis. Dette hænger til dels sammen med, at vejledningen spænder noget bredere end anvendelsen i grundvandskortlægningen. Referencerne til kvalitetssikringsværktøjet MoST ligger f.eks. udenfor rækkevidden hos de fleste brugere, og selvom alle parter er enige om, at usikkerhedsvurderinger er væsentlige, så bliver det i praksis en tung øvelse at anvende en usikkerhedsmatrice igennem hele projektføreløbet. Derimod har vejledningens detaljerede gennemgang af behovet for dokumentation været en væsentlig løftestang i sikringen af et ensartet højt niveau i dokumentationen af Naturstyrelsens modeller.

Den klare anbefaling i vejledningen om at anvende en ekstern reviewer har sikret det høje faglige niveau. Det gør dog sjældent Naturstyrelsens medarbejdere klogere på selve modelleringen, da diskussioner om performance, kalibrering, hifi kriterier m.v. oftest føres mellem rådgiver og reviewer. Naturstyrelsens medarbejdere og andre slutbrugere i kommuner og forsyninger fokuserer mest på de resulterende usikkerheder på oplandene, hvilket ikke er en del af vejledningen.

En del af disse overvejelser skal findes i andre Geovejledninger og der mangler her en klar konsensus om, hvordan selve udformningen af de endelige oplande skal udføres.

Konklusion og perspektivering

Geovejledningen er nem at tilgå og langt mere overskuelig at anvende i praksis end f.eks. 'Håndbog i Grundvandsmodellering', som tidligere blev anvendt som reference. En videre udvikling af vejledningen kunne oplagt være at udbrede den til et bredere publikum, så også kommunerne og vandforsyningerne anvendte vejledningen i deres udbud af hydrologiske modeller. Samtidig er der behov for en klarere anbefalinger til selve udformningen af oplande og andre udtræk fra modellerne.